

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 89

van **WILFRIED VANDAELE**

datum: 30 januari 2019

aan **SVEN GATZ**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

DAB+ in Vlaanderen - Plaats voor Franstalige openbare radiozender

DAB+ zou het kraakvrije, digitale radio luisteren van de toekomst moeten worden. Op termijn willen we zelfs de FM-band afbouwen, zeker wat de landelijke radiozenders betreft.

Het is dan ook vreemd te moeten vaststellen dat de landelijke openbare radiozender van de Franstalige Gemeenschap geen plaats heeft op DAB+ in Vlaanderen.

Het luisteren naar de radio heeft ongetwijfeld een invloed op onze talenkennis en kan de kennis van de Franse taal zeker positief beïnvloeden en ertoe leiden dat we ze beter onder de knie krijgen. Maar dat is niet de enige reden waarom het belangrijk is dat men naar de radio uit Wallonië moet kunnen luisteren. Het kan ons meer leren over wat onze landgenoten over de taalgrens belangrijk vinden, wat er bij hen leeft, ... Het kan leiden tot een maatschappijkritisch beeld.

En zo kunnen we wellicht nog even doorgaan om te motiveren waarom het belangrijk is dat ook de openbare omroep uit Wallonië een plaats moeten krijgen op DAB+. Het lijkt trouwens ook omgekeerd van belang. Ook de Vlaamse openbare omroep zou in Wallonië via DAB+ ontvangen moeten kunnen worden.

1. Deelt de minister mijn bevindingen omtrent het belang van het kunnen beluisteren van de RTBF-radio via DAB+ in Vlaanderen en van de VRT-radio in Wallonië?
2. Welke mogelijkheden ziet de minister om de RTBF toch een plaats te geven op DAB+?
3. Is een samenwerking met de VRT een valabele optie en kunnen zij ruimte ter beschikking stellen voor hun Franstalige collega's?
4. Zijn er mogelijkheden om binnen de context van een samenwerkingsakkoord met de Franstalige Gemeenschap een overeenkomst te maken dat ook onze openbare omroep bij hen via DAB+ te beluisteren is?
5. Welke acties kan en zal de minister concreet ondernemen?

SVEN GATZ

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

ANTWOORD

op vraag nr. 89 van 30 januari 2019

van **WILFRIED VANDAELE**

1. De publieke omroepen zijn in mijn ogen belangrijk en ook ik ben er voorstander van dat de RTBF in Vlaanderen en de VRT in Wallonië te beluisteren zijn.

Ik sluit niet uit dat dit via DAB+ gebeurt, maar men moet dit in relatie zien tot de beschikbare capaciteit in Vlaanderen. Radio via DAB+ of FM is broadcast en dus niet on demand en het eigen aan broadcast is een beperkte capaciteit. In een geconnecteerde digitale wereld zal iemand die naar radio van de RTBF in Vlaanderen of de VRT in Wallonië wil luisteren, meer en meer gebruik maken van online radio luisteren, net zoals dat in Vlaanderen zal zijn.

Er zijn via DAB+ momenteel een tweetal muxen operationeel (één met omroepprogramma's van de VRT en één met omroepprogramma's die Norkring als het ware vulde) en binnen afzienbare tijd wordt ook de 5A/5D mux ingezet voor distributie van nieuwe radio-omroepen.

2. De capaciteit die beschikbaar is via DAB+ komt vanuit twee invalshoeken.

- Enerzijds beschikt de VRT over een eigen MUX waar de FM-radio-omroepprogramma's van de VRT op worden uitgezonden, samen met een aantal extra kanalen en de regionale ontkoppeling van Radio 2.

De beheersovereenkomst, gewijzigd via een addendum dat goedgekeurd is op de Vlaamse Regering van 21 december 2018, stelt: "De VRT werkt mee aan een sectorgedragen initiatief om de technische transitie van FM naar DAB+ te maken. Gedurende de duurtijd van de beheersovereenkomst zal dit geen aanleiding geven tot het lanceren van bijkomende DAB+ kanalen. Het DAB+ aanbod van VRT blijft dan ook beperkt tot de huidige aanbodsmerken Radio 1, Radio 2 (inclusief de regionale ontkoppelingen Radio 2 West-Vlaanderen; Radio 2 Oost-Vlaanderen, Radio 2 Antwerpen, Radio 2 Limburg en Radio 2 Vlaams Brabant), Klara, Studio Brussel, MNM, en de submerken Klara continuo en MNM hitbits."

Volledigheidshalve – en gecorrigeerd via een mededeling op de Vlaamse Regering van 18 januari 2019 – is het zo dat ook het digitaal radiokanaal VRT NWS in deze opsomming is opgenomen/moest opgenomen zijn.

Het kader Merchandising stelt dan weer dat de VRT ook een deel van haar (transmissie) infrastructuur kan verhuren aan derden, zoals GSM- en omroepoperatoren. Zij kan ook de restcapaciteit van de frequenties die haar voor de transmissie van haar publieke omroepaanbod haar ter beschikking gesteld, verhuren aan derden.

Het is dus de VRT die autonoom kan beslissen of zij haar bestaande uitzendingen van haar omroepen zo wil herschikken dat er capaciteit vrij zou komen en indien dit het geval zou zijn, om die capaciteit eventueel ter beschikking te stellen van een derde partij, in casu bijvoorbeeld de RTBF.

- De mux 11A en 5A/5D zijn beide toegekend door de VRM aan Norkring. Norkring is een netwerkoperator/dienstenverdelers en het is Norkring niet verboden om op basis van artikel 187 van het mediadecreet, de zogenaamde may-carry-bepaling ook radio-omroepprogramma's door te geven van uit een

andere EU-lidstaat (zoals BBC World, dat te beluisteren is via Norkring). Evenmin is het Norkring verboden om de RTBF-programma's door te geven op basis van dat artikel.

Norkring beslist dus in principe zelf over welke omroep via hun platform wordt verdeeld, binnen de grenzen van de bepalingen van het mediadecreet. Het is de VRM die daarover autonoom over beslist.

3. Zie het antwoord op vraag 2.

De VRT gebruikt multiplex 12A voor de digitale radio-uitzendingen via de ether. Sinds de overgang van DAB naar DAB+ in het najaar van 2017, kon de VRT ook de regioprogramma's van Radio 2 (regionale ontkoppeling) aanbieden in DAB+. Dat gebeurt conform de conceptnota 'Naar een duurzaam en toekomstgericht radiolandschap' van 2016. Multiplex 12A momenteel "volzet". Huisvesting van een extra programma (voor RTBf) is bijgevolg vooralsnog niet aan de orde.

De VRT koos ervoor om de regionale uitzendingen van Radio 2 aan te bieden via DAB+, omdat ze zo kon tegemoet komen aan de vragen van luisteraars die graag de regionale informatie over hun regio via DAB+ willen beluisteren. Op sommige plaatsen (zoals de regio rond Tienen) is DAB+ ook een goed alternatief omdat de ontvangst van Radio 2 Vlaams-Brabant in Tienen via FM niet optimaal is. De VRT kreeg daar in het verleden heel wat vragen over van luisteraars en lokale politici. Via DAB+ kan de VRT deze regio-uitzendingen nu wel aanbieden.

Overigens is het zo dat ontvangst van DAB+ niet stopt aan de taalgrens. Zo kunnen Franstalige zenders tot een eind in Vlaanderen beluisterd worden. Omgekeerd kunnen ook Vlaamse zenders nog tot een stukje in Wallonië beluisterd worden.

4. Rekening houdende ook met de schaarheid van radiospectrum en de digitalisering en trend naar online radio-luisteren, zie ik daar vandaag minder mogelijkheden in. Het maken van een samenwerkingsovereenkomst hierover riskeert ook de bestaande rechten van Norkring en/of de VRT te doorkruisen als er op één of andere manier ook reciprociteit nodig zal zijn voor het uitzenden van de RTBF in Vlaanderen.
5. Zoals ik aangegeven heb onder vraag 2, is het vooral de markt en de drie bewuste spelers zelf die dit gaan bepalen, namelijk de VRT, Norkring voor zover die (rest)capaciteit heeft en de RTBF.

Ik kan het idee dan wel genegen zijn, maar uiteindelijk is het een beslissing van de betrokken partijen om de RTBF te laten verdelen via het Norkring of het VRT netwerk.